

MEDLEMSBLADET

Nr 1, 2015 Pris 50:-

Blidö–Frötuna skärgårdsförening

EUs dieselbeslut

Utbyggnaden i Kapellskär

Rapport från SIKOs årsmöte

Nu är det bara några veckor kvar innan vi har sädesärulan här. När hon landar på gräsmattan eller i stranden har hon en flygtur på så där 300 mil bakom sig. Men ärulan har inte tid att vila, paret hjälps åt att bygga sitt bo – ofta lite slarvigt hopsatt av kvistar, gräs och blad. Honan lägger vanligtvis 4–6 ägg och efter 10–12 dagar tittar ungarna fram. Båda föräldrarna matar dem i tre veckor och sedan får de klara sig själva. Och träna inför den kommande 300-milafärden.

Alf tänker framåt

Lycka är framtidstro! Hur kommer det sig att världens två lyckligaste folk bor i Panama och Costa Rica? Kan det stämma? Har inte de det lite jobbigt där? Jo, men just därför att detta är utvecklingsländer där man hyser en stor framtidstro, känner sig många, just det, lyckliga. Trots alla svårigheter upplever de att det går åt rätt håll. Hm...

Nu är det snart vår och solen värmer mot sjöbodväggen. Alla stretar på med sitt och sakta blir det bättre; ofta. Inte alltid dock, rätt som det är kommer det en snöby dragande uppifrån eller ett tokigt beslut, också det vanligtvis uppifrån. Som till exempel det här med dieselskatten. Förslaget kom till riksdagsnivå innan det till slut stötte på patrull, i form av SRF (Skärgårdarnas Riksförbund.)

Vidare kommer Nord-Sydlinjen, världsberömd i hela skärgården, att börja köra till sommaren. Ett försök av det positiva slaget! Det ska bli intressant att se vad som händer. Även om man kan hysa en del farhågor, är det i alla fall ett friskt grepp som förtjänar uppmuntran.

Och så var det då trafikupphandlingen. Ett referensgruppsmöte avseende sjötrafiken som SIKO deltagit i, upplevs som positivt och fortsätter det så här kan det bli bra. Framåt!

Det har också varit årsmöte i SIKO med efterföljande politikerdebatt. Skola, bredband, sjötrafik och strandskydd. Kanske blir det skärgårdsskolorna som ska gå i bräschen och börja med fjärrundervisning. En IT-satsning på riktigt?

Tack Göran!

Göran Hedberg, som nu har lämnat över stafettpinnen till Renée, har ett gediget förflutet i BFSF. Han gick in som medlem 1984. I tio år, 1988–1998, hade han hand om produktionen av Medlemsbladet, från början i A5-format och kopierad på föreningens kopiator. Så tog Göran en paus från styrelsearbetet fram till 2011, då han åter valdes in i styrelsen och tog Medlemsbladet under sina vingars skugga. Nu i A4 och med fyrfärg på omslaget.

– I fjol gick mitt mandat ut, och det är dags att lämna över till nya förmågor, säger Göran. När man som jag har kommit över 70-årsstrecket, klarar man bara av att ha en boll i luften i taget. Livets förutsättningar ändras, och det finns fortfarande mycket kvar som jag vill göra. Jag tar med mig alla glada, ljusa minnen och önskar Renée lycka till, fortsätter han.

Styrelsen tackar Göran för allt slit med Medlemsbladet och särskilt för att han har stått ut med att tjata på skribenter som inte riktigt förstått det där med dead-line. Varmt tack Göran!

Styrelsen

Foto: Björn Sjöblom

Det är för övrigt anmärkningsvärt att i dag handlar möten i skärgården om tillväxt och inget annat. Skärgårdsbefolkningen driver på och tar tag i till exempel bredband med en energi som får politiker och andra att på sina håll skynda sig för att hänga med i svängarna.

Sist men inte minst hälsar vi Renée Eklind varmt välkommen i vårt strävsamma skärgårdsarbete. Renée har lovat att hålla i tidningen och löser av Göran Hedberg som nu vill ägna sig åt något lugnare än skärgårdsfrågor. Renée kommer som en räddande ängel och bidrar till vår framtidstro i Blidö –Frötuna. Tack!

Vi ses.

Alf Anderin

Ny redaktör

Från och med detta nummer kommer jag att ansvara för att Medlemsbladet kommer till tryck. Sedan 2009 är jag permanentboende på Tjockö. De sista tio åren av mitt yrkesverksamma liv var tidningsproduktion en av mina

huvudsakliga sysslor. Det ska bli spännande att få jobba med det igen – och med frågor som är viktiga för att jag och alla andra som bor på öarna ska kunna fortsätta med det. Det är dock inte redaktören ensam som gör tidningen. Jag hoppas att ni som medlemmar i BFSF, och andra också för den delen, ska komma med uppslag till artiklar och reportage eller med egna alster. Mailadress finns på sid 14.

Renée Eklind

Kapellskärs Hamn växer

Det sägs att Näcken, med sin magiska fiol, har hållit till i Koholmabäcken i Kapellskär. Det har hörts barnagråt från Stormossen och en röst som ber den passerande att komma ner i mossen och rädda barnet. Nu är det andra ljud som ekar över Kapellskärsudden.

Kapellskärs hamn idag ... (Foto: Stockholm Hamnar)

Redan på medeltiden bedrevs det sjöfart mellan Kapellskär och Åland och Finland. Det korta avståndet och närheten till öppet hav, utan att behöva navigera i en stenig skärgård, gjorde Kapellskär till en lämplig hamn. Kapellskär, som en modern färje- och godshamn, tog sin början 1960, då Viking Line startade passagerartrafik mellan Sverige och Åland.

M/s Viking var det första fartyget som gick mellan Kapellskär och Finland. Viking var 99 meter lång och hade plats för 900 kryssningssugna passagerare och 85 bilar ombord. I dag är det Rosella som kör samma väg. Rosella mäter 136 meter från för till akter och tar drygt 1 500 passagerare och 340 personbilar. Så det har hänt en del i hamnen på de senaste 50 åren.

Det är 50 procent av färjagodset till och från Finland, Estland och Åland som passerar via Kapellskär. Det blir åtskilliga bilar och närmare en miljon personer som cirkulerar genom hamnanläggningen varje år. Bilar som kör av och bilar som väntar på att få köra ombord. Bussar som släpper av kryssningsgäster och bilar som ska långtidsparkera. Det vill till att logistiken fungerar.

Den nya hamnen

Fartygen blir allt större och kräver både längre pirlar och mer vatten under kölarna. För att möta det behovet kommer en ny pirl med två färjelägen att byggas i den södra delen av hamnen. Genom att samtidigt muddra hela hamnen för att öka vattendjupet, förbättras säkerheten och manövreringsutrymmet.

Den ombyggda hamnen kommer att få fem

färjelägen. En ny pirl med två färjelägen i södra delen och ett ombyggt färjeläge i den mellersta. Den nuvarande pirlen med två färjelägen i hamnens norra del kommer också att byggas om. Tobias Kednert är projektledare för hamnombyggnaden. – Det är inte bara ett stort projekt, med många inblandade, säger Tobias. Vi måste hela tiden ta hänsyn till trafiken.

Både tidtabeller och verksamheter måste ju fungera under hela byggtiden.

Och många inblandade är det. Det är 15 entreprenörer som var och en har sina underentreprenörer. På väggen i platskontoret sitter den stora tidplanen uppfästad. Där är det noga inprickat när de olika arbetena ska ske.

– Hittills har allt fungerat bra, säger Tobias. Vi håller tidplanen. Enligt den ska vi vara klara vid årsskiftet 2015/2016.

Förbättring av miljön

Även marken runt hamnen kommer bli större. Trafikflödet till och från fartygen kommer att löpa smidigare och arbetsmiljön för hamnpersonalen förbättras. En modern hamn ska självklart ha möjlighet att kunna erbjuda rening av svart- och gråvatten från fartygen. Kapellskärs Hamn lät redan 2007/08 bygga ett nytt reningsverk, till vilket fartygen ska anslutas för att kunna pumpa i land sitt avloppsvatten. Reningsverket, som ägs av Norrtälje kommun, tar inte bara hand om avloppsvatten från Kapellskärs hamn utan från större delen av Rådmansö.

Renée Eklind

... och som det kommer att se ut 2016. (Foto: Stockholms Hamnar)

E18 – slätare, säkrare, snabbare

De dånar fram; långa, många och höga. En kolonn med långtradare kommer från Kapellskär och susar vidare mot Stockholm eller Mälardalen. Den lilla bilen som vill svänga ut på E18 väntar och väntar och gungar till lite varje gång en av de stora kör förbi. Och han gör rätt i att vänta.

Något som emellertid inte kan vänta är en ombyggnad av vägen. E18 mellan Kapellskär och Norrtälje, en sträcka på 22 km, är hårt belastad och ligger på plats 55 bland Sveriges mest olycksdrabbade vägar. Trafikmätningar som gjordes 2011 visar att mellan 1 600 och 6 600 fordon passerar varje dygn. En prognos för 2035 visar på en ökning med 60 procent. Till alla godstransporter kommer också den stora mängden turister som, kanske främst sommartid, vill besöka vår granne i öster. Många fritidshus längs sträckan har förvandlats till permanentbostäder. Det, tillsammans med planeringen av nya bostadsområden, medför också en ökad trafik på sträckan.

Ökad hastighet

Utbyggnaden av hamnen i Kapellskär, med fem färjelägen i stället för tre, innebär också att såväl godstrafiken som antalet personbilar kommer att öka. Fler kajer och större fartyg ger fler bilar på vägen.

Trafikverket sänkte hastigheten i november 2014 från 90 till 80 km/tim, eftersom vägen inte klarar högre hastighet. När den nya vägen är färdig kommer högsta tillåtna hastighet att vara 100 km/tim.

Det främsta syftet med ombyggnaden är naturligtvis att öka säkerheten och minska antalet olyckor. Men den nya vägen kommer också att bidra till den regionala utvecklingen och möjliggöra näringslivets transporter till och från Kapellskärs hamn.

Två års byggtid

Självklart kommer ombyggnaden att skapa en del problem för oss som bor längs sträckan, vare sig vi pendlar till jobbet eller åker på shopping- eller nöjesturer till Norrtälje. Ombyggnaden är planerad att starta under senhösten i år och beräknas vara avslutad under 2017. Kanske kan det löna sig att lära sig Finlandstrafikens turlistor och försöka anpassa sitt åkande till dem. Om det sedan passar med bilfärjor och passbåtar, är förstärkt en helt annan sak.

Men tiden går fort (utom möjligen när man sitter i bilkö) och när vägen är klar får vi, förhoppningsvis, en säkrare körning och färre olyckor.

Renée Eklind

SÅ HÄR BLIR DET:

- ▶ Vägen byggs om till 2+1-väg med mitträcke.
- ▶ Fyrvägskorsningar görs om till trevägskorsningar och separata körfält för vänstersväng byggs.
- ▶ För gående och cyklister byggs planskilda korsningar under E18.
- ▶ Gång- och cykelförbindelse längs sträckan, som nyttjar befintliga lokalvägar, kompletteras med nybyggd gång- och cykelväg.
- ▶ Busshållplatser byggs om till fickhållplatser och tillgänglighetsanpassas.

En trafikolycka kostar människor och samhället massor. Främst i lidande, men också i pengar. (Foto: Roine Karlsson)

Från vänster: Rickard Gille (M), Vaxholm, Lars Lindgren (M), Vaxholm, Anders Gullander (FP), Värmdö, Mathias Lindow (FP), Österåker, Ulla-Britt Öhman (C), Haninge, Gustaf Hemming (C), Landstinget, Kenneth Ehrnstadt (S), Värmdö. (Foto: Björn Sjöblom)

Politikerdebatt på Nässlingen

I strålände solsken äntrade vi båten som skulle ta oss till Nässlingen. Politikerdebatt och årsmöten hade lockat ett fyrtiotal medlemmar från de olika skärgårdsföreningarna runt Stockholm. På årsmötet presenterade SIKO (se sid 10) också sin verksamhetsplan för 2015.

Egentligen är det inte så många nya frågor SIKO kommer att arbeta med. Det är ju ett viktigt, långsiktigt nötbände för förändringar som innefattar skärgårdsskolor, ungdomar, sjötrafik, bredband, samhällsservice i övrigt, besöksnäring, miljö och dialog med myndigheter och politiker.

På många områden har man haft framgång. Inte minst med bredbandsutbyggnaden där SIKO, med Sune Fogelström i spetsen, har ordnat så att det, räknat från starten, kommer att finnas cirka 3 000 bredbandsabonnenter inom tre år. Samtliga på öarna.

När det gäller besöksnäringen planerar man, tillsammans med Hembygdsförbundet, en broschyr med stöd av skärgårdslandstingsrådet Gustav Hemming. Broschyren kommer att tryckas upp under våren.

Att den katastrofala sjötrafikupphandlingen fick göra ett omtag hade SIKO stor del i, med de olika skärgårdsföreningarna i ryggen. Att Köpmanholms skola nu ser ut att ha en framtid kan vi också tacka SIKO och det stöd vi fått från alla dess skärgårdsföreningar.

Strandskyddet är en fråga som SIKO inte släpper utan kommer att vara engagerad i för lång tid framöver. Det gäller för övrigt alla övergrepp mot skärgården, som till exempel EU-beslutet att ta bort den gröna dieseln. Egna företagare får inte längre köra på subventionerad diesel, utan måste betala 40 procent mer när de ska köra egna frakter som inte kan faktureras.

Viktiga nomineringar

Det har nästan blivit tradition att Bengt Almkvist, styrelseordförande i Skärgårdarnas Riksförbund, väljs till mötesordförande på SIKOs årsmöten. Sin vana trogen och med sin erfarenhet fick han förhandlingarna att flyta galant. Lika traditionsenligt valdes Britt Fogelström till mötessekreterare. Verksamhetsberättelsen, de ekono-

» Det finns fortfarande gott om pengar på Länsstyrelsen, för de öar som ännu inte har kommit igång med bredbandet«, säger Sune Fogelström. (Foto: Björn Sjöblom)

miska redovisningarna och styrelsens ansvarsfrihet klubbades snabbt igenom. Så ock verksamhetsplanen och budgeten för 2015.

Viktiga nomineringar

När det gällde valberedningens arbete gav Sune Fogelström en bra bild av det gedigna och konstruktiva arbete man har lagt ned under årets lopp för att sälla fram en kompetent och handlingskraftig styrelse. Han poängterade vikten av att de olika föreningarna nominerar kandidater. Det är ju föreningarna som bäst känner de individuella medlemmarnas lämplighet att delta i ett styrelsearbete som leder framåt.

Valberedningen har ringt runt till alla ledamöter som stod i tur att avgå och till nya tänkbara kandidater. Efter en genomarbetad frågemall fick man fram en kompetent styrelse. Blidö-Frötuna är väl representerad; Björn Sjöblom från Yxlan och Alf Anderrin (nyval) från Svenska Högarna är ledamöter. Joel Nordstedt från Söderöra är suppleant och Urban Gunnarsson, Norrtälje, är adjungerad till valberedningen. (Hela protokollet finns att läsa på SIKOs hemsida, se sid 10.)

Skärgårdsföretagarna på egna ben

Företagarna Skärgården beslutade på sitt årsmöte att lämna huvudorganisationen Företagarna. Presentation av nya organisationen gjordes av dess ordförande Karin Almlöf, Sandhamn.

Karin Almlöf, ny ordförande i Skärgårdsföretagarna, tror på fler medlemmar nu när de brutit sig ur Företagarna. (Foto: Björn Sjöblom)

Bara för att debatten är slut, så är inte diskussionerna det. Här pratar Gustav Hemming fiske med Barbro Norstedt, BFSF, och Bengt Almkvist, SRF. (Foto: Björn Sjöblom)

Man har samma geografiska utsträckning som SIKO, vilket logiskt sett kan ge vinster för båda med ett ökat samarbete.

– Jag tror att möjligheterna att tillvarata våra medlemmars intressen och att kunna påverka på olika nivåer i kommuner, landsting och länsstyrelse ökar som fristående organisation, säger Karin Almlöf. Företagare i skärgårdsmiljö delar speciella förhållanden och villkor för sitt företagande, vilket organisationen vill ta vara på och påverka. Målet är att vara den självklara diskussionspartnern och remissinstansen för frågor som rör företagande i skärgården.

Nord och syd uteblev

Det är stor synd och skam att Norrtälje, som är en av Sveriges största landsbygdskommuner, inte hade någon politiker som anammat inbjudan till paneldebatten under söndagen. Inte heller Nynäshamn var representerat. Visst kan de vara upptagna med annat, men nog kunde de ha skickat ersättare. Även om de inte hade svar på alla frågor, kunde de ha tagit med sig frågorna hem till kommunhuset.

Nu var det istället politiker från de sydligare delarna av skärgården samt Gustav Hemming som fick gå i svaromål. Frågor som bland annat belystes var den konfiskering som det

utökade strandskyddet innebär. Kravet att det ska tas bort kommer aldrig att överges varken av SIKO eller SRF. Företeelsen är brutal och stelbent. Hämmar utveckling. Vi måste ha en skärgård både för boende och företagande.

Bättre ordning i kommunkorridorerna

Många av de problem skärgårdsborna brottas med skulle kunna lösas i kommuniststyrelsernas korridorer. Om kommunikationen och kreativiteten mellan politiker och tjänstemän blev mer logisk, skulle mycket vara vunnit. Särskilt när det gäller alla olika tillstånd som krävs i entreprenader som tangerar varandra. Det både fördyrar och tar tid i onödan. Att de också ständigt är med och petar i det som är livsviktigt, äventyrar förutsättningarna för att kunna leva och försörja sig i skärgården. Man anmärker på att det är för få som besöker vårdcentraler, för få som går i skolan, för få som åker med båtarna på vintern. Och inte minst – kommunerna borde samverka för en förändring!

Göran Hedberg

En Gräsköpråm ute på uppdrag. EU vill bestämma om det är ok med lågskattat bränsle eller inte. (Foto: Roine Karlsson)

Barnet ut med badvattnet

I dessa tider när alla talar om regelförenklingar och att undanröja hinder för företagande och sysselsättning, då dimper det ner ett förslag om ändrade skatteregler på bränsle för bland annat fartyg. Det kanske inte låter så konstigt eftersom dagens regler även gynnar fritidsfartyg, om de bara är tillräckligt stora!

Bakgrunden är ett EU-direktiv som Sverige måste leva upp till, annars kan Kommissionen stämma oss. Det handlar alltså om att precisera kretsen av vilka som ska få använda lågskattat bränsle, till exempel så kallad grön diesel.

En uppenbart enkel avgränsning skulle vara att dra gränsen vid näringsverksamhet. Övrig förbrukning skulle kunna beskattas. Det hade varit ett lättbegripligt ställningstagande. Det saknas ju också offentliga godstransporter i många delar av landets skärgårdar och landsvägarnas speditjonsbolag kör heller inte ut på sjön.

Men varför göra det så enkelt? Regeringen föreslår i stället att företag som kan fakturera sina transporter plus diverse statliga fartyg, räddningstjänst och yrkesfisket ska bli de som får fortsätta köra med lågbeskattat bränsle. För övriga är det slut.

Högre bränslekostnad

Det är nu man slänger ut barnet med badvattnet. Förslaget är förvisso ofarligt för företagare som kör passagerare eller gods mot betalning. Men alla de som kör inom sitt företagande måste betala cirka 40 procent högre bränslepris nästa år.

De företagare som alltså har egna transportlösningar för gods inom tillverkning, skärgårdskrogar som själva

får hämta varor och köra iland sopor, självverksamma skogsägare med egna fartyg, skärgårdsbönder som flyttar betesdjur mellan öar och så vidare, kommer nu att få försämrad ekonomi.

Det är inte själva transporten man vill begränsa. För om man hyr in grannen att göra jobbet, då går det ju bra! Grannen får köra på billigare bränsle när han kan fakturera. Det var väl inte det här som var arbetslinjen, att straffa ut vissa typer av företag?

Dubbla tankar

Det är hög tid att upplysa Finansdepartementet om att skärgårdsbor inte har olika båtar för olika ändamål. Samma båt kan på förmiddagen göra en körning som faktureras en kund och då får köras med skattereducerad grönfärgad diesel. Men på eftermiddagen, när det är frakter i den egna verksamheten, ska samma båt gå på ofärgad diesel. Ska man bygga om sin båt så att man har två tankar?

Det finns många företag i skärgårdarna. De flesta med relativt små fartyg. Hantverkare kan möjligen börja särredovisa frakterna inom sin näringsverksamhet, medan till exempel de inom areella näringar inte kan det. Yrkesfisket behöver dock inte oroa sig. Den gruppen vill EU-kommissionen inte röra, utan har redan befriat den centralt. Men

de svenska förhållanden med skärgårdar med många små öar, utan offentlig godstrafik, har dock ingen tänkt på i Bryssel eller i Stockholm!

Nu är det bråttom! Förslaget har redan hunnit långt i hanteringen och det gäller att stoppa det innan det når

Riksdagen. Som ni förstår har SRF inte fått förslaget på remiss. Då hade vi i god tid kunnat beskriva vilka effekter det kommer att få. Vi begär att regeringen omedelbart stoppar förslaget och först lyssnar ordentligt på skärgårdsbornas kunskaper och argument.

Bengt Almkvist, ordförande i SRF

SRF uppvaktade Skatteutskottet

Efter att ha uppvaktat skatteutskottet fick SRFs ordförande Bengt Almkvist träffa ledamöterna i utskottet. Ärendet gällde regeringens förslag om skärpta regler för vilka fartyg som får använda skattebefriat bränsle, till exempel grön diesel.

– Uppvaktningen gick bra, säger Bengt Almkvist. De cirka 25 riksdagsledamöterna var intresserade av frågan och förstod nog att en ändring behöver göras av förslaget.

Och på Skatteutskottet tog man intryck, lyssnade och vidtog åtgärder. Man ville visserligen inte gå så långt som att öppna dörren för alla näringsidkare. Men efter en del internt utredande beslöt sig ett enigt utskott att lägga till en tydlig skrivning, att även företag som utför transporter som gäller miljövårdande och kulturbevarande verksamhet inom det offentliga ansvarsområdet, ska ha rätt till skattefrihet på fartygsbränsle. Hit räknas då till exempel miljöersättningar och restaureringar av marker inom jordbruket.

Det är högst sannolikt att Riksdagen kommer att besluta enligt skatteutskottets förslag när ärendet kommer upp i mars.

Skärgårdsbyggan

Här fattas kloka beslut. Foto: Melker Dahlstrand/Riksdagsförvaltningen.

Vad innebär förkortningarna?

BFSF, SIKO och SRF är förkortningar som ofta förekommer när skärgårdsfrågor debatteras. Vad betyder de och hur hänger föreningarna ihop? Alla arbetar med frågor som är viktiga för att människor ska kunna leva och arbeta i Sveriges skärgårdar, men på olika nivåer.

BFSF, Blidö Frötuna Skärgårdsförening

Ur föreningen stadgar: ”Föreningen har till uppgift, att inom Blidö, Rådmansö och Frötuna församlingar med omnejd bevaka och befrämja bygdens och den bofasta befolkningens intressen, och att särskilt med avseende på dess skärgårdsområde, bevara detta områdes egenart och hålla det levande, på ett sådant sätt, att den bofasta befolkningens intressen och behov beaktas och befrämjas.” BFSF är medlem i SIKO.

SIKO, Skärgårdens Intresseföreningars Kontaktorganisation

Föreningen ska i gemensamma frågor företräda den bofasta befolkningen inför myndigheter och politiska samhällsorgan, därvid slå vakt om de bofastas intressen i fråga

om markanvändning, näringsliv, kulturliv och samhällsfunktioner. SIKO är medlem i SRF.

SRF, Skärgårdarnas Riksförbund

SRF består av lokala kust- och skärgårdsföreningar från Koster i väster till Luleå i norr samt i insjöarna Hjälmarren och Vättern. Många små lokala föreningar arbetar med sina speciella intressen, med transporter, service och skolfrågor. Genom SRF kan befolkningen i skärgårdssamhällena göra sin röst hörd på riksnivå. SRF ägnar även EU och dess regionalpolitiska arbete speciellt intresse.

Så med ett medlemskap i BFSF kan du vara med och påverka både Riksdag och EU. Glöm inte betala medlemsavgiften! Vill du veta mer?

BFSF: www.bfsf.se

SIKO: www.siko.org.se

SRF: www.skargardarnasriksforbund.se

Lugnet har lägrat sig i skolan

För några år sedan var det allt annat än lugnt i den lilla skolan i Köpmanholm. Föräldrarna rasade, kommunen var oförstående och många av barnen kände sig olustiga inför varje ny skoldag. I dag har Malin Lenke, som har barn i skolan, nästan glömt bort hur det var.

Nu var det ett bra tag sedan jag skrev arga artiklar om vår skola i Köpmanholm på Yxlan. Det har varit så lugnt och skönt att vara förälder till barnen där under det senaste året, så jag har inte tänkt på hur frustrerade vi föräldrar var för bara ett par år sedan. Då hade vi problem med en skolledning vars beslut motverkade skolans utveckling. Från vissa håll hördes även hot om nedläggning.

Omöjligt har blivit möjligt

För drygt ett år sedan tillsattes en ny rektor på skolan, Niklas Gustafsson. Han ser de många fördelarna med en liten skola och tycker att man självfallet ska jobba för att barnen så länge som möjligt ska kunna gå i sin lokala skola. Sedan Niklas började har det skett åtskilliga förbättringar för skolan och han, tillsammans med lärarna, har hittat lösningar som under tidigare ledning ansågs omöjliga.

Bland annat har två nya lärare börjat. Så trots att en lärare har gått i pension har det totala antalet lärare ökat. Antalet elever har också ökat, delvis tack vare att de äldsta barnen valt att gå kvar sin femte årskurs i skolan, eftersom det nu finns behörig mellanstadie lärare igen. Som det ser ut nu kommer de äldsta eleverna att kunna gå kvar även sista året på mellanstadiet. Skolan blir återigen en F-6:a (förskoleklass till sjätteklass), precis som det är tänkt.

Lärarna har blivit mästare i att laborera med sche-

mat och alla ämnen så att barnen ska lära sig allt de bör och lite till. Fritidsledarna och pedagogerna i idrott och hälsa gör också ett fantastiskt jobb, precis som musikläraren. Han är alldeles underbar och har betytt mycket för skolans positiva utveckling.

Förskoleklassen och ettan går tillsammans en trappa upp och tvåan till och med femman huserar på bottenplanet. Där finns det fler klassrum, så att gruppen kan delas efter behov. Ämnen kan läsas tillsammans över årskurserna och anpassas till elevernas olika nivåer. Ofta är den ena gruppen iväg på gymnastik, musik, träslöjd eller något annat praktiskt ämne. Då får den andra gruppen läraren för sig själv i de teoretiska ämnena.

Elevantalet ökar

Vid sidan av skolan har ”går'n” (alltså fritidsgården) öppnet på fredagarna, där lite äldre barn, från skolan och från trakten, kan hänga; spela biljard, pingis, kolla på film eller kanske springa av sig i gymnasalen. Det är föräldrarna som turas om att jobba på fritidsgården på eftermiddagarna.

Framtiden ser, med andra ord, ljus ut för den lilla skolan i Köpmanholm. Under läsåret har ett par familjer flyttat in i området och ytterligare några nyinflyttade barn kommer att börja till hösten. Kanske elevantalet slår rekord till hösten?

Lugnet har lägrat sig över Köpmanholms skola.

Malin Lenke

Utflykt i sommar?

Badstränder eller museer? Kultur eller nöje? Varför välja; det finns så mycket att se i Roslagen att det faktiskt går att kombinera. Medlemsbladet ställde frågan till tre personer som är fritidsboende i Roslagen: Vilket är ditt bästa utflyktsmål?

Stefan Norberg, Solna

Arholma Nord är ett häftigt utflyktsmål. Själva försvarsanläggningen lades i malpåse under 1990-talet och det är ju inte så länge sedan ...

Som kontrast till det kalla krigets dagar finns det fina promenadvägar genom vacker Roslagsnatur, bra badmöjligheter och släta klippor med hela Ålands Hav framför.

Ett guidad besök i försvarsanläggning tycker jag är ett måste. Nere i berget fanns, när det begav sig, ett helt litet samhälle.

Niclas Qvist, Tullinge

En utflykt till Marholmen har alla de ingredienser en sommarutflykt ska ha. Fin långgrund badstrand med ett hopptorn och glasskiosk i närheten. En kul lekplats för barnen med klätterställning och en båt där de kan låtsasstyra ut på de sju haven. Och efter badet och leken satt det fint med en god lunch på uteserveringen. Vi tog oss dit med egen båt norrifrån och bara resan genom skärgården var en upplevelse. En perfekt utflykt för barnfamiljen.

Sandra Umeh, Stockholm

Min pojkvän och jag var på Sjöfartsmuseet i Älmsta förra sommaren. Mest spännande var de gamla båtarna.

De byggdes ju utan elsågar och slipmaskiner och säkert utan ritningar. Det visar på en kunskap och yrkes stolthet som saknas i dag. Och när jag tänker på att segelekorna regelbundet gick med post över Ålands Hav, oavsett väder – då kittlar det i magen. Allting var inte bättre förr, bara annorlunda.

En kommer hit för att fly från nöden,
en kommer hit för att undgå döden.
En kom hit, av terror tvungen,
en kom hit för att gifta sig med kungen.

Dom är tyskar, iranier, greker och turkar,
mest är dom snälla, andra är skurkar.
En del är ärliga, andra skumma,
en del är genier, andra är dumma.

Mest är dom fredliga, andra vill slåss,
med andra ord dom är som oss!
En del söker lugnet i stället för bråket,
det enda vi svenskar kan bättre – är språket.

Det sägs att vi stammar från Adam och Eva,
som inte var svenskar – men ja må dom leva!

Tage Danielsson

40 museer

Skärgårdslandstingsrådet Gustav Hemming, Gabriele Prenzlau-Enander från Stockholms Länsmuseum och SIKO har sedan ett år tillbaka arbetat med idén att ta fram en broschyr över samtliga museer i Stockholms skärgård. Inventeringen är gjord dels genom SIKO och dels genom Stockholms läns Hembygdsförbund. Totalt finns det drygt 40 skärgårdsmuseer på listan, belägna mellan Arholma och Landsort.

Just nu pågår arbetet med lay-out och produktion. Broschyren kommer att finnas, bland annat på SIKOS hemsida (se sid 10), i tid till semesterrarna.

Museer och nord-sydlinjen kanske kan bli en bra kombination?

Foto: Stavsnäs Sjötaxi

M/s Gripen är en av de två båtar som ska trafikera den nord-sydliga linjen.

Arholma –Landsort

Gustav Hemming meddelade under sitt besök på Näslingen (se sid 7) att den nord-sydliga linjen nu äntligen kommer att bli verklighet. Trafiken ska gå under nio veckor i sommar och sedan utvärderas. Nordligaste bryggan är Simpnäs och turen slutar vid Utö. Därifrån kan man, via buss till Ålö, fortsätta med båt ända ner

till Nynäshamn. Det är Stavsnäs Båttaxi, Skärgårdstrafik och Charter AB som ska sköta trafiken.

– Att vi vann den här upphandlingen betyder mycket för oss, säger Robert Levin på Stavsnäs Båttaxi. De som kör för Stavsnäs Båttaxi är alla hel- eller deltidsoende på Runmarö och det här ökar möjligheterna

för oss att kunna bo kvar på ön.

Enligt den preliminära tidtabellen ska det gå en båt i vardera riktningen varje dag. Att resa hela vägen till Utö kommer att ta cirka tio timmar. Det beror inte på att det är en långsam båt, utan på att det blir några timmars väntetid och båtbyte vid en del ”hållplatser”. Från Ålö går det båt till Nynäshamn och därifrån kan man ta sig vidare till Landsort. Så från Arholma till Landsort kan man bekvämt färdas sjövägen utan egen båt.

– Det är viktigt nu, både för företagare och turister, att vi kan marknadsföra linjen, så att många kan utnyttja den, säger Gustav Hemming. En säsong är egentligen för kort tid för att kunna göra en utvärdering, så därför är det viktigt att få ut informationen till allmänheten och till turisterna.

Gripen och Cascad är de två fartyg som ska trafikera sträckan.

– Våra fartyg kommer att räkna till för både nord-syd och våra övriga uppdrag. Vi kommer däremot att behöva säsongsanställa tre personer, och det känns alltid trevligt, säger Robert.

Premiärturen kommer att gå i midsommarveckan.

Renée Eklind

Stipendium till Barbro

Ett stort grattis till Barbro Nordstedt från Söderöra! Barbro har fått ett stipendium ur Uno Östermans skärgårdsfond. Motiveringen löd:

”Med starkt engagemang och Rospiggens envishet har Barbro Nordstedt under mer än tre decennier målmedvetet arbetat för de bofasta öbornas bästa och skärgårdens utveckling. Med sitt enkla, trygga och rättframma sätt har hon hos tjänstemän, byråkrater och politiker ökat förståelsen för skärgårdsbornas levnadsvillkor. Med sin optimism och kämpaglöd har Barbro även inspirerat många andra öbor att engagera sig i skärgårdens samhälls- och framtidsfrågor.”

Stipendiet som delades ut av Pelarorden, består dels av en medalj och

dels av en summa pengar

– Det är så klart roligt att bli uppmärksam på det här sättet, säger Barbro och ler. Det är min andra medalj i livet. Den första var simborgarmärket.

Barbro har under många år varit ordförande i BSFS och därmed också ledamot i SIKO. I dag har hon lämnat båda föreningarna, men inte sitt engagemang.

– En del av pengarna kommer nog att gå till det bokprojekt som jag och några andra arbetar med om Rödets skärgård och dess historia, säger Barbro.

Medlemsbladet återkommer när bokprojektet tagit lite mer form.

Än en gång – grattis!

Protokoll fört vid Blidö-Frötuna skärgårdsförenings årsmöte den 12 november 2014

Plats: Länngården, Hysingsvik Närvarande: C:a 45 för-
eningsmedlemmar

§ 1 Föreningens ordförande hälsade alla välkomna och
förklarade mötet öppnat.

§ 2 Helena Gunnarsson valdes till ordförande för
årsmötet.

§ 3 Gabriella Söderman valdes till sekreterare för mötet.

§ 4 Anders Granberg och Rolf Fransson valdes till juste-
ringsmän.

§ 5 Frågan om årsmötets behöriga utlysande besvarades
av mötet med ja.

§ 6 Föredragningslistan fastställdes och godkändes av
årsmötet med notering om att Göte och Barbro önskade ta
upp varsin fråga under punkten övrigt.

§ 7 a) Styrelsens verksamhetsberättelse godkändes.
b) Årsredovisningen redogjordes av kassör Urban Gun-
narsson och godkändes.
c) Linda Hoflund avgav revisorernas berättelse vilken
godkändes av mötet.
d) Styrelsen gavs ansvarsfrihet för verksamhetsåret
2013/2014
e) Inkomst- och utgiftsstat fastställdes och godkändes.
f) Årsavgiften för 2015 beslöts av årsmötet vara oföränd-
rad, d v s 150 kr för enskild medlem och 50 kronor per
extra familjemedlem.

§ 8 Val av föreningens styrelse
a) Till ordförande för föreningen omvaldes Alf Anderin.
b) Till ledamöter för två år omvaldes Roger Karlsson och
nyvaldes Eva Axelsson och Roine Karlsson
c) Som suppleant för två år nyvaldes Maiken Winblad.
Kvarstående i styrelsen som ordinarie ledamöter: Urban
Gunnarsson, Bo Gesslein, Helén Jansson, Malin Lenke
och Joel Nordstedt, som suppleant: Mats Rundgren)

§ 9 Val av representanter till Norrtälje kommuns skär-
gårdsråd år 2015. Nyvaldes Alf Anderin med Roine
Karlsson som ersättare.

§ 10 Val av två revisorer och ersättare för ett år:
Liksom föregående verksamhetsår valdes Sture Malm-
gren och Linda Hoflund till ordinarie revisorer med
Svein Nilsen och Jutta Jansson som ersättare.

§ 11 Val av valberedning för 2015
Omvaldes Hasse Vogel och Fredrik Nordblom med den
senare som sammankallande. Nyvaldes Barbro Nordstedt
och Gabriella Söderman.

§ 12 Medlemsbladets framtid
Diskuterades huruvida styrelsen skall fortsätta producera
3 st. medlemsblad per år liksom tidigare, stor del av sty-
relsearbetet läggs på detta. Förslag på att göra 2 st. blad
per år alternativt 1 blad med enklare utskick emellan
alternativt upphöra med bladet och endast kommunicera
via hemsidan/email. Tips från Barbro om att använda sig
av SRF för att få in mer material. Göran har fått positivt
svar från Renée Eklind på Tjockö om att vara behjälplig
med "ihopsättning" av bladet (ej tjata för att få in mtrl).
Förslag från Malin om att någon person utanför styrel-
sen kan ansvara för bladet och från Roine att inrätta en
redaktionskommitté med ytterligare föreningsmedlemmar.

§ 13 Övriga frågor
1. Göte tog upp problematiken med den ökande sälstam-
men och dess skadliga inverkan på fisket. Fråga om
SIKO kan vara med att påverka politiskt. Alf berättade
att frågan om licensjakt är ute på remiss vilken SIKO
ställt sig positiv till. Idag kan skydds jakt bedrivas. I
Stockholms län är tilldelningen 20 djur och denna kvot
fylls ej. Jakträttsinnehavare kan läsa om regelverket för
jakten på naturvårdsverkets hemsida.
2. Barbro påminde om att för att få fiber till sin hembygd
krävs att man själv engagerar sig i området. Marknaden
kommer inte se till att utbyggnad av fibernätet sker till
alla hushåll på landsbygden. Viktigt att tänka på att fiber
kommer att krävas för såväl telefoni och TV som larm.
Styrelsen uppmanades att arbeta vidare med att sprida i
information om detta.

§ 14 Årsmötet avslutades

Vid protokollet: Gabriella Söderman
Justeras: Anders Granberg Rolf Fransson

Blidö-Frötuna Skärgårdsförening, Kasholmsvägen 33, 760 18 Yxlan
www.bfsf.se plusgiro 66 39 08-2

Bidrag till MEDLEMSBLADET mottages tacksamt via mail renee.eklund@gmail.com eller mobil 0708 20 45 55

BFSF styrelse 2014–2015

Ordförande
Alf Anderin
Kasholmsvägen 33
760 18 Yxlan
0176 88047
0735 17 55 05
alf@anderin.com

Ledamot
Helén Jansson
Söderöra
760 17 Blidö
0176 850 10
070 885 07 00
lenejansson@hotmail.com

Vice ordförande
Bo Gesslein
Norrgårdssvängen 16
760 10 Bergshamra
0176 26 43 25
070 272 17 72
bosse@loparomarina.se

Ledamot
Roine Karlsson
c/o Gräddövarvsväg 12
760 15 Gräddö
070 314 49 43
roines.foto@gmail.com

Sekreterare
Malin Lenke
Lilla Gräskö 2
760 17 Blidö
0176 450 38
070 673 00 48
arkipelagservice@telia.com

Ledamot
Roger Manrin
Högmarsö Norrgården 1
760 19 Furusund
070 649 91 74
roger.manrin@live.se

Vice sekreterare
Joel Nordstedt
Söderöra Söderviken 4
760 17 Blidö
0176 851 17
070 341 88 40
joel@triding.se

Suppleant
Mats Rundgren
Västra stigen 4 Fejan
760 15 Gräddö
0176 432 04
070 248 55 35
matsrundgren@hotmail.se

Kassör
Urban Gunnarsson
Gransättersgatan 30
761 32 Norrtälje
0176 801 43
070 468 87 11
urbang@telia.com

Suppleant
Maiken Winblad
Söderöra
760 17 Blidö
0176 85253
0736 79 01 39
maikenwinblad@hotmail.se

Ledamot
Eva Axelsson
Solhemsvägen 1
760 19 Furusund
0176 804 48
070 422 54 99
eva.e_axelsson@hotmail.com

B

Föreningsbrev

**BLIDÖ · FRÖTUNA
SKARGÅRDSFÖRENING**